

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Politikai lap, megjelenik hetenkint ötször.

Egy szám
20
fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-ter. Telefon-szám: 164.
Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal mérsékelt áron vesz fel.

Felbőrszerkesztő:
FODOR KÁROLY

Előfizetési árak: A Bajai Független Újság és Bajai Közlöny együtt helyben félévre 16 korona, vidékre félévre 20 korona.

Egy szám
20
fillér

A világítás

szériáin egy kis enyhitett az a körülmény, hogy a gázzár ismét megkezdte működését és ad rövid időre — 1½—2 órára — világot a lakásoknak. Ez enyhít egy kevéssé a világítási bajokon, mert most már van néhány lakásban világítás. De ez nagyon keveset javít a meglehetősen rossz helyzeten, mert hiszen ott, ahol van is gáz, csak legfeljebb két óra hosszat van világítás. Ezentúl ismét sötétség borul ezekre a lakásokra. De hát mindegy. Ezeknek mégis van világításuk. De már az ipartelepeknek, műhelyeknek, irodáknak nem juthat világítás, mert gázt csak hat órákor kezdenek szolgáltatni, holott ekkor már a műhelyek, az üzletek zárva vannak. A műhelyek, irodák tulajdonosai próbálnak a világítási nyomorúságon valahogy segíteni, de hiába való minden igyekezetük. Megpróbálták petróleumot szerezni, nem kaptak sohasem, semmi áron. Hiába ígérnek akármilyen magas árat. Nincs. Nem létező árut se olcsón, se drágán venni nem lehet. Ami nincs, az nincs. Más módon is próbálnak egy a műhely- és irodatulajdonosok, mint a magánosok bajkon segíteni. Vettek drága pénzen karbidlámpákat, a lámpákhoz karbidot. Ez is tartott egy-két hétig. A karbid elfogyott, de aztán egyetlen kereskedésben sem volt karbid már kapható. Van olyan ház, ahol vettek petróleumlámpát, karbidlámpát, gyertyatartót, de se petróleum, se karbid, se gyertya és így nincsen a lakásokban más, mint vak sötétség, nagy treszés. Az emberek képtelenek a munkájukat végezni és kénytelenek esti hat órákor, legkésőbb pedig hét órákor lefeküdni.

Fegyverhasználatra utasították a német katonaságot zavargások esetére.

Berlin. A független szocialisták lapja, a Freiheit, élesen kikel Noske berlini katonai parancsnok egy rendelete ellen, amelyet a fegyverhasználatról adott ki. E rendelet értelmében a katonák őrzőparatokon bármikor tüzelhetnek, mindenkit letartóztathatnak, aki ellenkezik s ha ellenállást fejt ki, lelőhetik.

Nem szabad habozni és minden alkalommal idejekorán kell fegyvert használni. A katonai őrzőparatoknak nemcsak joguk, hanem kötelességük zavargás esetén tüzelni, még akkor is, ha a polgári hatóság bármilyen okból akadályozva volt abban, hogy katonai segítséget vegyen igénybe.

A független szocialisták lapja Noske rendeletét olyan hallatlannak tartja, amilyenre a régi uralom idején nem volt példa. Ezzel a rendelettel a katonai parancsnok a fegyveres erőt a polgári kormányhatalom fölé helyezte.

Bourgeois a népek szövetségéről.

Genf. A Petit Journal közli Bourgeois nyilatkozatát a népek szövetségéről, Bourgeois, aki tudvalevőleg Franciaország képviselői a békekonferenciának a népszövetség szervezésére választott bizottságában, a következőket mondotta:

A népek szövetsége már megszületett és most alakul ki. Megvagyok győződve róla, hogy hamarabb megkezd működését, mint hiszik. A szövetséges kormányok először az alapvető szabályokat fogják megállapítani és a békefeltételek egyike az lesz, hogy a központi hatalmak kötelesek lesznek a népszövetségre vonatkozó szabályokat elismerni. Ilyen lesz elsősorban a kötelező döntőbírótság és a fegyverkezés korlátozása. A volt központi hatalmaknak azonban bizonyítékot kell adniuk arról, hogy már nem törekcsenek többé hódításokra és jóvá teszik a háború által okozott gazdasági károkat.

A Csendes-óceán északi szigetei

Rotterdam. A párisi tanácskozáson a német gyarmatok kérdésében annak az elvnek, hogy a volt német gyarmatokon ellenőrző bizottságok működjenek. Franciaország, Olaszország, Japán és az angol gyarmatok ellenzői, de a gyarmatok heves állásfoglalása ellenére is az angol hadikormány Wilson mellé állott. Ennek a következménye az, hogy Angolországnek Japánnal kötött szerződését, amelynek értelmében a Csendes-óceán északi szigetei japán uralom alá kerülnek, meg kell semmisíteni, vagy legjobb esetben revideálni.

A japán küldöttek ragaszkodnak követelésükhöz és az egész gyarmati kérdésnek ez az egyetlen kritikus és nehéz pontja.

Brémában rendet csinálnak.

Berlin. Noske főparancsnok egy hadosztálynyi katonát küldött Brémába a rend és nyugalom helyreállítására. Kijelentette, hogy különösen Brémában kell rendnek lennie, mert rövidesen jelentős élelmiszerzállományok fognak külföldről odaérkezni.

Wilson a háború kártérítések megállapításáról.

Genf. A hadi kártalanítás kérdéséről folytatott vitában Wilson szilárdan ragaszkodott ahhoz az álláspontjához, hogy Németországtól nem szabad a háború teljes költségeinek megtérítését követelni, hanem csupán a lényegesebb veszteségeket. Ezek közé pedig sem a municióra és hasonlókra fordított összegek nem tartoznak. Ezeknek a megfizetését a leghatározottabban ellenzi Wilson, mert tudja, hogy Németország amúgy sem tudna ilyen mértékű követeléseket teljesíteni.

A német választások végleges eredménye

Bécs. A N. Fr. Pressaének jelentik Berlinből: A porosz nemzetgyűlésre történt választások teljes eredménye az: A többségi szocialisták 138 mandátumot kaptak, a függetlenek 24, a demokraták 62, a centumpárt 74, a német néppárt 10, a paraszt demokraták 1, a német nemzetiek pedig 38 mandátumot kaptak.

Belgium 45 milliárdot követel.

Rotterdam. Belgium kártérítése 15 milliárd frank lesz, míg a személyes veszteségek mintegy 30 milliárdra rúgnak. Ezen kívül Belgium nem követeli, hogy Németország büntetésből is fizessen kártérítést.

Megegyeztek a nemzetközi munkástörvények ügyében.

Rotterdam. A Daily Telegraph jelenti: A hatalmak között megállapodás jött létre a nemzetközi munkástörvényre vonatkozólag. A javaslat bizonyos szervezeteket állapít meg, amelyek a törvénytervezet alapelveit előkészítik.

Szerdán délután: MAGDA SONJA művésznővel a főszerepben „DON JUAN UTOLSÓ KALANDJA” — az Urániában.

Házigazdák és lakók.

Február hó elseje után gamma-dával jön hozzánk a sok panasz, felvilágosítást kérő levél és a házigazdák jereziárási, hogy nem tudják a házuk költségeit fedezni az alacsony házbér miatt.

A lakók legtöbbször azzal a kérdéssel fordul hozzánk, hogy van-e joga a házigazdának a házbért emelni és van-e joga a házigazdának a lakást felmondani. Mi persze csak azt a felvilágosítást adhatjuk, hogy jogilag sem egyikhez, sem a másikhoz joga nincsen a házigazdának. A panasz-kódó háztulajdonost azonban nem tudjuk már megnyugtani, mert neki a rendelet tényleg megköti a kezét.

Próbáljuk egyszer azt a négy-öt esztendő óta vitatott kérdést úgy elbírálni, mintha so házigazdák se lakók nem volnánk.

Elsősorban vessük föl a kérdést: Jogos és méltányos volt-e a házbérendelelet? Erre a kérdésre minden elfogulatlan ember csak azzal válaszolhat, hogy nemcsak jogos és méltányos volt a rendelet kibocsátása, de szükséges is, mert ha itt is szabadjára hagyták volna a dolgokat, akkor szegény ember márrég nem lakhatna házában, mert ott is olyan féltelen lett volna az uzsora, mint más téren. Tehát a lakókat meg kellett védeni a lakás-uzsora ellen.

De nézzük csak a háztulajdonosok helyzetét. Baján nincsenek nagy jövedelmet hozó bérházak. A háztulajdonosnak csak igen mérsékelt a jövedelme. De hát ez nem volna baj. A baj csak ott van, hogy a háztulajdonosoknak nagyon is igazuk van abban, hogy a házbérendelelem maradt a régi, ellen a házfentartási költségek hallatlan mértékben emelkedtek.

Házat javítani ma nem lehet, mert az anyagoknak és a munkának olyan magas az ára, hogy azt a mostani bérjüvedelemből fedezni nem lehet. Csak hogy a háztulajdonosok megint csak szélsőségekbe estek. Ahelyett, hogy február hó elsején mérsékelt bérémelesben igyekeztek volna megállapodni a lakóikkal, teljesíthetetlen követelésekkel léptek fel. Hallunk 50 től 150 percentig való bérémeleéseket, amelyeket a lakók persze visszautasítottak. Az ilyen mértékelen követelésekből félreértések és keserűségek származnak. Jönnek ellen segítségkérések, bíráskodások és

hiába való perköltések. Mire lakóéri ma csak kölcsönös és közös megegyezés alapján lehet emelni.

És pedig csak akkor lehet elérni, ha a házigazdák mérsékelik árnyukat és a lakók ne ragaszkodjanak merovon jogaikhoz. Bolkással és méretekkel kell ezt az ügyet a két félnek egymás között elintéznie.

H I R E K.

Nagy szárazság

idején imádkozik a gazda egy kis eső után. Elitlikad a föld, az állat, ember a nagy szárazságtól. Csak egy kis eső eldől uram, nekünk.

Igy valahogyan érzi mostanság magát a szegény újságíró, akitől olvasói mindennap új és lehetőleg szeaztációs híreket várnak. De hiába várják tőle a híreket. Nincsen téma. Rettenetes! Nincsen téma és az ember a legjobb szeretné tőlt a sarokba vágni. De nem lehet, muszáj újságot csinálni. Miről írjon az ember. Azt már százszor megírtuk, hogy read van a városban. Azt is megírtuk, hogy loptak öt lovat, azt sem lehet újra megírni. A közgazdasági kereké forog tovább, nem lehet arról se írni semmit. Események nincsenek. Szerzőcikk nincsenek, de még kis események se fordulnak elő. A telefon mellett meg lehet üszülni és egy kicsit meg is lehet botolndani, mire az ember megkapja a hiranyagát. De hát azért mindennap estéjén kell egy vezércikknek, egy érdekes második cikknek és egy csomó hírek lenni.

Ha kell, hát van. Hogy hogyan teremtik, ne kérdezd. A fő, hogy van. Tudom, hogy az olvasó ezen az elmesuttatásomon is bosszankodik, de mit te gyek. Valamit csak kell írnom. Hát megírtam ezt a pár sort, amiből se nekem, se az olvasóknak nincsen öröme.

Adomány. Róna József nagykereskedő ma 500 koronát küldött szerkesztőnkhez oly célból, hogy az összeget felelős szerkesztőnk legjobb belátása szerint szűkítő családok között felekezeti külömbseg nélkül kiosssa. Az adományt háas köszönettel fogadjuk és igyekezünk a jótékony adományt arra utaltak között szétosztani.

Dr Potor Sándor fogorvos működését február hó 15-én kezdi meg.

A gáz. Szomorú szívvel jelentjük Baja város világlítés után kitöltő közönségének, hogy a gázvilágítás ügyelőre megszünt. A gágyár vezetősége minden lehető elkövetett, hogy a város közönségét gázzal ellássa. Azonban ez nem sikerült, mert a pécsi szén nem alkalmas gáz fejlesztésre, illetőleg a pécsi szénköcske nem alkalmas arra, hogy azzal aláfűtsenek és így a mai nappal tényleg a gágyár a működését beszüntetni mindaddig, amíg új szénkészítmény nem érkezik. Egyelőre tehát gázvilágítás nincsen.

Ügyvédi-iroda megnyitása. Dr. Reiter Emil ügyvéd közli, hogy ügyvédi irodáját Munkácsi-utca 3. szám alatti megnyitotta.

Öt kis gyermek borzalmas halála. Tegnap reggel Szegeden a Lóversenytéren öt kis gyermek darabokra tépett holttestét találták meg. Amint a helyszíre kiment bizottság megállapította, hogy a borzalmas szerencsétlenség úgy történhetett, hogy játék közben a gyermekek egy kézi gránátot találtak, amely felrobbant és mind az öt gyermeket megölte. A közelben lakó emberek hallották a robbanást, de nem sejtették semmi rosszat és így csak másnap reggel találtak rá a borzalmasan összetépett kis gyermekekre.

Megbüntetett a rendőrség igen szigoruan több háztulajdonost azért, mert a háza előtt elvonuló gyalogjáróról nem süpörtök le kora reggel a havat és nem hintették fel a lesöpört gyalogjárdát. A háztulajdonosok jól teszik, ha a hirdatmányok eljárt tesznek és igyekezzenek a járdákat rendbe tartani.

Orvosi hír. Dr. Horvát Alajos orvos, orvosi gyakorlatat megkezdte Vörösmarty Mihalyn-utca 12. (Mészay Gyógyászor mellett.)

Negyven millió korona bankjegy lebelegzése. Temesvárol jelentik, hogy ott eddig negyven millió korona értékű bankjegyet bélyegezték le. Az összeg fele a bankokra, a másik fele magánosokra esik.

Találtak egy női erszényt két petróleum-jeggyl és két cukor-jeggyl. Jogos tulajdenosa szerkesztőségünkben átvetheti.

Iroda megnyitása. Seharpf Andor dr. ügyvédi irodáját Baján, Kossuth Lajos uca 10. sz. alatt megnyitotta.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **FODOR KÁROLY.** Kiadó: „CORVIN”-NYOMDA, BAJA. Nyomtatott a „Corvin”-könyvnyomda gyorváltóján Mállyán király-ter. Bélan.

HIRDETÉSEK

Okleveles 18 év óta működő ápolónő ajánkozik házakhoz. Cím: Hentes-utca 4. sz.

Cipész-segéd jó munkát végző felvétetik. **TERNÁK ISTVÁN** Rókus-utca 15. sz.

Szappanfőzést újból elvállalok, szódát hozzá adok, házhoz megyek. Miha Béla Erzsébet királyné-utca 65.

Varrógépek, villanyesergők, gramofonok bármily mechanikai dolgok javítását jutányos áron pontosan elvállalok. Esetleg házhoz. Mészáros Lázár utca 43. szám alatt.

Egy leány tanulót detail üzletünk részére és egy fiutanoncot engros üzletünk részére fizetéssel felvesszünk.

Róna és Fellner

Tanoncul felvétetik oktatálembe egy jó családból való polgári iskolát végzett fia, ki úgy az üzleti, mint az irodai teendők és könyvelésben leendő kiképzésre is hajlandósággal bír. Helyes és szép írás megkövetelik.

DRESCHERGYULA

Egy jó hegedűt keresek megvételre. Cím a Corvin nyomdában.

Mindenes szakosonát keresek azonnali bejelésre 60-70 korona havi fizetés mellett. Cím meg tudható a Corvin nyomdában.

Ifjusági olvasmányok, regények megvételre kerestetnek. Az eladni szándékozók Szent Antal-utca 20. sz. alatt jelentkezőnek vasárnaponként 10-11-ig.

Egy új 2 kerékű főderecs lapitka és 1 új amerikai dupla szerszám **ELADÓ** Budapesti-ut 9. sz.

S Á N D O R F Ü R D Ő B A J A

A gőzfürdő nyitva:

urak részére d. o. 9-12 óráig
hétfő, szerda,
csütörtök, péntek,
szombat, vasárnap.

nők részére d. o. 1-4 óráig
hétfő, szerda,
csütörtök, péntek.

Kádfürdő nyitva naponta d. e. 9 től d. u. 4 óráig.
Vizgyógy naponta délután urak és délután nők részére.
SZÉNSAV, OXIGÉN, ISZAP ÉS EELFÜRDŐK.
Mazicure Pedicure